

Znak sprawy: DBI-3.050.28.2021

Szanowny Pan

Aleksander Pocięj

Przewodniczący Senackiej Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 14 lipca 2021 r. (znak: BPS.DKS.KPCPP.0330.22.2021) dotyczące petycji w sprawie zmian w *ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 295)* w kontekście przedstawienia opinii resortu do przygotowanego w związku z ww. petycją projektu ustawy i oszacowanie skutków finansowych wprowadzenia, uprzejmie informuję, co następuje.

W celu oszacowania skutków finansowych proponowanych zmian konieczne jest dysponowanie informacjami na temat przewidywanej liczby beneficjentów i przybliżonej liczby przejazdów, jakie będą się odbywać na podstawie biletów z proponowaną ulgą komunikacyjną. Nie można się bowiem zgodzić ze stanowiskiem wnioskodawcy, że nowelizacja nie będzie pociągała za sobą żadnych skutków finansowych. Bilety z ulgą 100% są darmowe dla beneficjentów, ale obowiązek zrekompensowania przewoźnikom utraconych przychodów z tytułu wydania pasażerom darmowych biletów (tzn. w wysokości pełnej ceny biletów normalnych) w całości obciąża budżet państwa. Na uwagę zasługuje również fakt, że przewidziane w projekcie dodanie w art. 2 ust. 1 *ustawy* nowego pkt 6 spowoduje, że *Honorowi Dawcy Krwi – Zasłużeni dla Zdrowia Narodu* byłiby nie tylko uprawnieni do ulgi w wymiarze 100% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego na podstawie biletów jednorazowych, ale również do ulgi w wymiarze 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, na podstawie biletów jednorazowych (zgodnie z art. 2 ust. 4 *ustawy* w jej obecnym brzmieniu).

Jak już zostało wspomniane w piśmie z dnia 13 maja 2021 r. przekazującym stanowisko resortu w odpowiedzi na podobną petycję odnoszącą się do zasłużonych honorowych dawców krwi i szpiku kostnego, do Ministerstwa Infrastruktury stale napływają interpelacje poselskie, prośby osób fizycznych, wnioski różnych grup społecznych i organizacji dotyczące rozszerzenia uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o kolejne grupy pasażerów.

Ewentualne wprowadzenie ulgi (w jakimkolwiek wymiarze procentowym) dla *Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu* przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego/kolejowego (poza komunikacją miejską), powinno być w ocenie resortu poprzedzone przeprowadzeniem pogłębionej analizy w wymiarze społecznym.

Ostrożne podejście w zakresie ewentualnej zmiany przepisów rozszerzających uprawnienia grup społecznych do ulg ustawowych nabiera szczególnego znaczenia w dobie walki z wirusem SARS-COV-2 oraz konieczności poszukiwania dodatkowych środków finansowych na sfinansowanie działań wspierających gospodarkę i gospodarstwa domowe. Każde zwiększenie wydatków budżetu państwa implikuje konieczność poszukiwania dodatkowych środków w ramach nieprzekraczalnego limitu wydatków, tj. ograniczenia wydatków pozostałych podmiotów objętych regułą wydatkową.

Podkreślenia wymaga również fakt, że obecnie żadna grupa społeczna poza dziećmi do lat 4 nie jest uprawniona do ulgi w wymiarze 100%. Z grup zawodowych, analogiczne uprawnienie przysługuje natomiast

niepodlega

POLEKA
STURDIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

wyłącznie funkcjonariuszom Straży Granicznej, Policji, służb celnych, żołnierzom Żandarmerii Wojskowej w czasie wykonywania czynności służbowych.

Postulowany w petycji wymiar ulgi dla *Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu* jest również większy od przyznanego niemal wszystkim grupom społecznym, w tym:

- osobom niewidomym uznanym za niezdolne do samodzielnej egzystencji (93%),
- dzieciom i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnością do ukończenia 24 roku życia oraz studentom dotkniętym inwalidztwem lub niepełnosprawnością do ukończenia 26 roku życia (78%),
- cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych uznanym za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (78%).

W tym kontekście rozważenia wymaga kwestia, czy ulgi biletowe mają być co do zasady skierowane do najsłabszych i najuboższych grup społecznych i służyć zwiększeniu mobilności tych osób, mają być oznaką wdzięczności za narażenie życia i poświęcenie zdrowia tych osób np. w przypadku inwalidów wojennych i wojskowych), czy też mają stanowić zachętę do np. oddania krwi, i czy zasadne jest aby ta ostatnia grupa uprawnionych posiadała ulgi w większym wymiarze procentowym od pozostałych.

Nie umniejszając roli i znaczenia wspierania działań mających na celu zwiększenie liczby osób skłonnych do oddawania krwi, należy podkreślić, że obecnie przewidziane w przepisach prawa zróżnicowanie wymiaru ulg dla poszczególnych grup społecznych i zawodowych ze względu na rodzaj środka transportu (transport autobusowy i kolejowy) czy sprzedanego biletu (bilety jednorazowe i miesięczne imienne) jest działaniem celowym ustawodawcy i ma charakter systemowy. Zróżnicowanie to wynika przede wszystkim z istnienia niezbędnych do zaspokojenia potrzeb społecznych w zakresie publicznego transportu zbiorowego w Polsce (różnych dla każdej grupy beneficjentów ulg) oraz związanych z tym wysokich kosztów finansowania systemu ulg ustawowych (rocznie koszty te przekraczają kwotę 1,2 mld zł, z czego 600 mln zł w ramach transportu kolejowego). W konsekwencji obowiązujący system ulg ustawowych (w odróżnieniu od ulg przyznawanych przez poszczególnych organizatorów tego transportu w komunikacji miejskiej) jest zasadniczo skierowany do najsłabszych grup społecznych wymagających wsparcia ze strony państwa.

Ponadto informuję, że z informacji będących w posiadaniu resortu wynika, że obecnie w Sejmie RP nie jest procedowana żadna petycja o podobnej materii, co petycja P10-34/19. W ostatnim czasie była co prawda procedowana petycja dotycząca wprowadzenia ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego dla Zasłużonych Dawców Przeszczepu, lecz nie dotyczyła ona dawców krwi (za zasłużonego dawcę przeszczepu uznaje się – zgodnie z art. 22 ust. 3 *ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów* (Dz.U. z 2020 r. poz. 2134), dawcę, który oddał szpik lub inne regenerujące się komórki i tkanki więcej niż raz oraz dawcę narządu).

Regulacje w zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego są co do zasady elementem polityki społecznej państwa. Dlatego też wszelkie działania w tym zakresie powinny być dokonywane we współpracy z ministrem właściwym do spraw polityki społecznej, a także ministrem właściwym do spraw finansów w zakresie możliwości finansowania tych ulg z budżetu państwa.

Z wyrazami szacunku,

Dokument podpisany elektronicznie

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Andrzej Bittel

Sekretarz Stanu